

A terápiás kutyák vizsgaszabályzata

1. A vizsgán való megfelelés általános követelményei

A párosnak a vizsgán azt kell bizonyítania, hogy mindketten kiegyensúlyozottak, és bármilyen környezetben képesek hatékonyan együttműködni a foglalkozás sikeressége érdekében.

A vizsga két részből áll, amelyek időben elkülönülnek egymástól:

1. A temperamentum vizsgálat.

Ez egyrészt engedelmességi feladatokból, másrészt pedig a kutya általános készségeit, a páros terápiás munkára való alkalmasságát felmérő tesztekkel tevődik össze oly módon, hogy a kutya és gazdája kontrollált módon szembesül bizonyos valós terápiás foglalkozásokon előforduló ingerekkel. Aki a temperamentum teszten megfelelt, csak az mehet tovább a második fordulóra.

2. Valós terápiás szituáció, meghatározott fejlesztési gyakorlatok végrehajtása.

A valós terápiás helyzetben végrehajtott fejlesztő gyakorlatot egy olyan fogadó Intézményben kell megvalósítani, ahol már vizsgázott kutyával és felvezetővel aktuálisan folyik kutyás terápia, és amely regisztrálva van a Közreműködő Szervezet honlapján, minden rehabilitációs kutya-kiképző szervezet saját adminisztrációs felületén a következő kötelező adatokkal: 1. az intézmény neve és címe, 2. az ott dolgozó terápiás páros tanúsítványszáma, 3. a célcsoport életkori és sérülés specifikus jellemzője, a célcsoport létszáma 4. a terápia időpontja, gyakorisága. Vizsgára való felkészülésként a temperamentum vizsgán sikeresen megfelelt páros tehát az ott folyó kutyás terápiás munkába kell, hogy becsatlakozzon. Ez minimum 15 alkalommal való látogatást jelent, amely során a vizsgára készülő gazda egyrészt megfigyelheti a felkészítést végző páros (egy már dolgozó, vizsgázott terápiás kutya és felvezetője) munkáját, másrészt pedig kutyájával maga is becsatlakozik a felkészítést végző páros munkájába. A felkészülés fontos feltétele, hogy kutyás terápiában tapasztalt terapeuta és célcsoport közreműködésével, és képzett terápiás felvezető jelenlétében kell megtörténnie. A bekapcsolódás további feltétele, hogy a felkészítést végző páros minimum 3 hónapja megkezdte a terápiát és azt heti rendszerességgel végzi a felkészülés és a majdani vizsga helyszínén. Ha a felkészítést végző páros más szervezetnél dolgozik, mint a felkészítés alatt álló páros, úgy a felkészítő, már dolgozó páros szervezetének vezetője írásban hozzá kell járulnia a felkészítéshez annak megkezdése előtt, és a felkészítő párosra ugyanazok a feltételek vonatkoznak, mintha saját szervezetnél lenne.

A valós terápiás szituáció vizsga helyszíne tehát egy valós terápiás helyszín, zárt, fejlesztésre alkalmazott helyiség. A terápiát a célcsoporttal egyébként is foglalkozó szakember kell, hogy vezesse. A célcsoport létszáma minimum 5 fő.

2. Az értékelés általános szempontjai:

A vizsga mindkét fordulójában mind a gazda, mind pedig a kutya viselkedése értékelésre kerül. Az értékelés általános szempontjai a következők:

- a kutya mindenkor és mindenféle körülmények között kiegyensúlyozott viselkedést mutat
- a kutya szeret interakcióba lépni idegen emberekkel
- a kutya a nagyon erős környezeti ingereket, zajokat, szagokat, testi kontaktust, hirtelen mozdulatokat is jól tűri
- a gazda állandóan figyeli a kutyát, és megfelelően reagál annak viselkedésére és a környezeti ingerekre
- a gazda sohasem használ fojtó- vagy szöges nyakörvet, haltit,
- a gazda a feladatok közben nem stresszeli indokolatlanul a kutyáját, nem használ erőszakot (sem tettleg, sem szóban), nem okoz szándékosan fájdalmat a kutyának
- a gazda a kutya kontrollálását optimális szinten végzi, mind a túlkontrollálás, mind pedig a kontroll hiánya a terápiás feladat betöltésének rovására megy és ezért nem kívánatos
- a gazda és kutyája megfelelő együttműködést képes kialakítani a terápiás csoport vezetőjével, valamint a terápiában részt vevő személyekkel
- az olyan helyzetekben, ahol a gazda nem kap konkrét információt arról, hogyan irányítsa a kutyáját, a kutyával saját belátása szerint bánjon, a szerint kell irányítsa/kezelje a kutyát, ahogy az szerinte terápiás kutyától elvárható az adott helyzetben
- az egyes feladatok között a gazda rövid időre pihentetheti a kutyát, oldhatja az állat feszültségét, ha úgy érzi, hogy szükséges.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben

- a kutya kitámad, kapkod, az agresszió nyílt jeleit mutatja (morog, vicsorog, hátán borzolja a szőrét), hisztérikusan ugat vagy vonyít
- a kutya erős, kontrollálhatatlan félelmi reakciót mutat, a szituációban résztvevőket megijeszti, fellöki, elrántja (pórázon vezetésnél), nekik bármilyen módon fájdalmat okoz.
- a gazda a kutyával durván bánik
- a kutya vizelet vagy székletet ürít.

3. Vizsgafeladatok I: A temperamentum vizsgálata

Az első részvizsga helyszíne egy megfelelő méretű (legalább 900 m²), zavarásmentes sík terület tereptárgyak nélkül és egy minimum 10 és maximum 30 m²-es zárható, kellően megvilágított, tiszta helyiség az egyes vizsgafeladatokhoz (lásd alább) szükséges eszközökkel. A temperamentum vizsga helyszíne nem lehet a vizsgázó kutya mindennapos tartózkodási helye. A feladatok végrehajtása

közben jutalomfalatot, labdát, stb. nem szabad használni, kivéve a 3.6. feladat. A feladatok között a gazda oldhatja, jutalmazhatja kutyáját.

3.1.

Helyszín: szabad terület

Feladat célja: vezethetőség, idegen emberrel és idegen kutyával való találkozáskor mutatott reakció vizsgálata.

Feladat leírása: Egy előre meghatározott pontról elindul a vizsgáló páros, velük szemben pedig egy ismeretlen felnőtt (amennyiben a vizsgabiztosok közül van, aki a feltételnek megfelel, akkor ő legyen az) békésen viselkedő idegen kutyával pórázon közeledik. Megállítja a gazdát, kezét fognak és kb. fél percig beszélgetnek. A gazda kutyáját nem ültetheti és nem fektetheti le.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya laza pórázon sétál, visszafogottan érdeklődik az idegen kutya iránt, s magától, vagy a gazda kontrollálásának hatására nyugodtan viselkedik testközelben is. A gazda beszélget az idegennel, figyelmét legfeljebb részben köti le a kutyája.

„Nem megfelelő”, ha a vizsgáló kutya az idegen kutya és/vagy ember iránt fokozottan érdeklődik (felugrál, játszani akar) illetve félelmet vagy agressziót mutat és a gazda ezt nehezen tudja kontrollálni, illetve figyelmét teljes mértékben a kutya megfékezése köti le.

3.2.

Helyszín: szabad terület

Feladat célja: Viselkedés vizsgálata, szokatlan viselkedésű emberek közelítik meg a párost és teremtenek vele kapcsolatot.

Feladat leírása: Szokatlanul mozgó és gesztikuláló (bicegve hadonászó) 2 ember, parfümmel erősen beillatosított felsőruházatban közelíti meg a párost, üdvözlök a gazdát. Ezután kapcsolatot teremtenek a kutyával, megsimogatják. Az egyik bizonytalanul a kutya felé nyúl kál és mindig visszakapja a kezét simogatásnál, a másik ügyetlenül simogat, majd lefogó ölelést alkalmaz. A gazda segíthet a kutyának a szituáció megfelelő kezelésében.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya barátságosan vagy közömbösen viselkedik, jól tűri a simogatást és az ölelést. A feladat akkor is „Megfelelő”, ha a kutya enyhe félelmet és/vagy elkerülést mutat, és/vagy a lefogó ölelésből kihúzza a fejét, de a gazda kényszerítés nélkül is ott tudja tartani a kutyát, s eléri hogy az idegen megsimogathassa illetve megölelhessen.

„Nem megfelelő”: A kutya feltűnően fél vagy agresszív, és/vagy olyan mértékű elkerülést mutat, hogy a gazda nem, vagy csak fizikai kényszerrel tudja a helyzetben tartani. (póráz nem feszülhet, a gazda nem foghatja sem a kutyát, sem a nyakörvet)

3.3.

Helyszín: szabad terület.

Feladat célja: Viselkedés vizsgálata, csoportban.

Feladat leírása: Minimum 6 ember körbe veszi a kutyát attól kb. 5-6 méterre, majd elindulva oda-mennek a pároshoz, és nagyjából egyszerre megsimogatják, főleg a kutya hasát, tarkóját, marját. 5-10 másodperc elteltével két ember egymásra kiabál. Ezt követően a 6 ember elbúcsúzik a párostól, közben az egyik „véletlenül” hátulról nekimegy a kutyának és a lábával (lehetőleg térdel) meglöki azt. A felvezető belátása szerint folyamatosan segíthet a kutyának (motiválhatja, dicsérheti, feladatot adhat neki, de jutalomfalatot vagy tárgyat nem mutathat vagy adhat a kutyának).

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya barátságos/közömbös, idegenek között laza pórázon vezethető. Kellemetlen érintésre legfeljebb odafordul, nem menekül, nem agresszív, nem fél (fülét nem csapja hátra, farkát nem húzza be, nem remeg, stb). Ugyancsak „Megfelelő” a minősítés, ha a kutya a hirtelen ingerektől ugyan kissé megijed, megugrik, de a gazda észreveszi és sikerül megfelelően kontrollálnia az állatot (a kutya megnyugszik, de legalábbis passzívan tűri a simogatást, de nem fél).

„Nem megfelelő”: A kutya a hirtelen ingerektől megijed, megugrik, vagy kontrollálhatatlanná válik és a gazda egyáltalán nem tud vagy nem is akar kutyájára hatni. A feladat minősítése akkor is „Nem megfelelő” ha a kutya a fenyegetés, agresszió ritualizált jeleit mutatja vagy fél.

3.4.

Helyszín: szabad terület.

Feladat célja: A kutya engedelmisségének, kontrollálhatóságának vizsgálata.

Feladat leírása: Az egyik vizsgabiztos utasítására a felvezető a következő engedelmisségi feladatokat hajtja végre a kutyával: a felvezető által választott oldalon láb mellett követés póráz nélkül irányváltásokkal, felszólításra. Eközben felszólításra 2-2 alkalommal leülteti és lefekteti a kutyát. Majd a gazda megállítja, és helyben maradásra utasítja a kutyát (a testpozíciót szabadon választhatja meg), majd 10 méterre eltávolodik tőle és szemben állva vele, nézi (2 perc). Ha közben a kutya elmozdul, szükség esetén rászólhat, vagy visszamehet hozzá, hogy utasítsa a helyben maradásra. A vizsgáztató jelzésére visszamegy a kutyához. A helyben maradás előtti feladatok során a vizsgázó párostól 15 méterre, ahol az engedelmisségi gyakorlat zajlik, egy idegen kutya és gazdája labdázik. A gazda a labdát a gyakorlatozó párostól távolodó irányba dobálja a kutyájának.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya a gazdának póráz nélkül engedelmeskedik, a gazda mellett megy, követi a tempó- és irányváltásokat, legfeljebb háromszor ismételt utasítás, illetve kézjel eredményeképpen mindig végrehajtja az utasítást. A kutya a helyben maradásból 2 percen keresztül legfeljebb testhelyzetet vált vagy legfeljebb egy alkalommal elhagyja ugyan a helyét, de nem távolodik el 1-2 méternél messzebbre, s a gazda képes utasítással eredeti testhelyzetbe helyezni a kutyát (eközben megengedett, hogy a gazda visszamenjen a kutyához és ne csak a távolból utasítsa).

„Nem megfelelő”: Előfordul, hogy a kutya a harmadik felszólításra sem hajtja végre a parancsot és/vagy ha a kutya a szabadon követésben 3 méternél távolabb elmegy a gazda mellől és nem lehet háromszori próbálkozással sem visszahívni. A helyben maradásnál a kutya több mint egy alkalommal elhagyja a helyét, vagy ugyan csak egyszer megy el, de ekkor több, mint 2 méterre eltávolodik.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben ez a vizsgafeladat „Nem megfelelt” minősítést kapott.

3.5.

Helyszín: szabad terület.

Feladat célja: A kutya engedelmességének, kontrollálhatóságának vizsgálata.

Feladat leírása: Az előző feladat folytatása: ezután a vizsgabizottság központi tagja vagy elnöke (továbbiakban idegen) pórázra veszi a kutyát, és lábnál követésben 2-2 alkalommal leülteti, lefektet. Az idegen kliensszerűen kell, hogy viselkedjen, nem kontrollálja a kutya vezetés közbeni nem megengedhető viselkedését (pórázrángatás, póráz jelzesszerű rántása nem megengedett), de a tőlük pár méterre várakozó gazda szükség esetén vezényszóval vagy kézjellel utasíthatja a kutyát.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya az idegennek pórázon engedelmeskedik, legfeljebb háromszor ismételt utasítás, illetve kézjel eredményeképpen mindig végrehajtja az utasítást.

„Nem megfelelő”: Előfordul, hogy a kutya a harmadik felszólításra sem hajtja végre a parancsot, vagy ha a kutya el akar menni az őt vezető vizsgáztató mellől, nagyon erősen húzza a pórázt, szemmel láthatóan menekülni próbál, és nem lehet háromszori próbálkozással sem visszahívni láb mellé.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben ez a vizsgafeladat „Nem megfelelt” minősítést kapott.

3.6.

Helyszín: szabad terület.

Feladat célja: A kutya engedelmességének, kontrollálhatóságának vizsgálata.

Feladat leírása: a gazda egy közös játékra elengedi a kutyáját a vizsgán részt vevő 3 másik kutyával 2 percre. Ha nem szerepel a vizsgán 4 kutya, akkor a szervezet tetszőleges 3 másik kutyája részt vehet a feladatban. 2 perc után a gazda behívja a kutyáját. A gazdáknak saját belátásukra van bízva, hogy a feladat közben kutyájukkal mit tesznek, de pórázra nem vehetik és nem érhetnek hozzá kutyájukhoz. A gazdák behíváshoz használhatnak 1-2 jutalomfalatot vagy 1 apporttárgyat.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya behívható a gazda legfeljebb háromszori kultúrált próbálkozására. Nem mutat nyílt agressziót vagy félelmet sem a kutyákkal, sem a többi gazdával.

„Nem megfelelő”: A gazda háromszori próbálkozás ellenére sem tudja behívni kutyáját. Nyílt agressziót mutat másik kutyával vagy emberrel szemben vagy fél a kutya az idegen kutyáktól emberektől. A gazda nem ismeri fel kutyája nem megfelelő kommunikációját, rosszul reagál a kutya viselkedésére (pl. fegyelmezés helyett rádicsér).

3.7.

Helyszín: Berendezett szűk szoba (kb. 10-25 m²) Jelen vannak: Idegen ember, a vizsgázó kutya és gazdája, vizsgabizottság tagjai.

Feladat célja: Apportkészség, játék közbeni együttműködési készség és kontrollálhatóság tesztelése, az őrző-védő kiképzéshez kapcsolódó agresszív késztetések meglétének kizárása.

Feladat leírása: A helyiségben a vizsgáztatók (2-3 fő) a vizsgafeladatok végrehajtásában közreműködő személy, a gazda és a kutya tartózkodik. Az ajtó csukva, a gazda csendben áll a fal mellett és egyszer elküldheti játszani a kutyát. A vizsgáztató szabadon játszik a kutyával a rendelkezésre álló tárgyakkal, az alábbi megkötések szerint: 1 percig: labda vagy más gumijáték, majd 1 percig egy erős rongy vagy kötélrész. (A gazda mindvégig jelen van, de nem avatkozhat bele, csendben a kutya felé fordulva mozdulatlanul áll.). A játék során az embernek törekednie kell arra, hogy legalább kétszer eldobja mindkét típusú játéktárgyat, biztatva a kutyát, hogy hozza vissza azt és törekednie kell arra, hogy legalább egyszer el is vegye azokat a kutyától, amikor az a szájában tartja, továbbá az ember játék közben tartsa úgy a tárgyat, hogy a kutyának lehetősége legyen ráfogni az emberi kézre (gátolt harapás vizsgálata). A behozatalnál és a tárgyelvételnél az ember a fokozatoságra törekszik: vagyis előbb mindig „szépen kéri” a kutyát, majd ha nem megy, próbál erősebben is hatni rá.

A feladat értékelése

„Megfelelő”: A kutya legalább az egyik tárggyal játszik az emberrel, a tárgyat kérésre vagy kérés nélkül legalább kétszer visszahozza és legfeljebb 1-2 nem túl erős felszólításra átadja. A feladat még akkor is „Megfelelő”, ha a kutyát rá lehet ugyan venni a játéokra, de a tárgyat útközben ismétlenül elhagyja, vagy a gazdához viszi, illetve utána kell menni és kivenni a szájából. Ha az ember a szájába nyúl, hogy a játékot kivegye nem fog rá a kézre. Vagy a kutyát a játék nem érdekli, de nem válik kontrolálhatatlanná.

„Nem megfelelő”: A kutya azért nem játszik, mert kifejezett félelmet mutat, vagy rá lehet venni a játéokra, de a tárgyat minden esetben elviszi, úgy kell utánamenni, s miközben az ember megpróbálja kivenni a szájából a játékot, ráfog a kezére, akár véletlenül is.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben a kutya a játék közben annyira "bepörög" hogy a játékot egyáltalán nem lehet tőle elvenni, és/vagy morog és/vagy a kézre fájdalmat okozóan ráfog vagy fél.

3.8.

Helyszín: Berendezett szűk szoba (kb. 10-25 m²). Jelen vannak: Négy idegen ember, a vizsgázó kutya és gazdája, vizsgabizottság tagjai.

Ketten széken ülve egy asztalnál félhangosan beszélgetnek és kezükben egy-egy szendvicset tartanak, a köztük levő alacsony (max. 60cm magas) asztalon egy tálcán keksz, szendvicsek, pohárban üdítő. Az asztalnak támasztva egy mankó. Az egyik sarokban áll egy harmadik személy, az ajtóval szemben pedig a negyedik személy egy kerekesszékekben ül.

Feladat célja: Idegen zsúfolt helyre való belépéskor mutatott viselkedés vizsgálata, kerekesszékekkel közlekedő emberrel szembeni reakció.

Feladat leírása: A gazda a kutyát 1 m-es pórázon tartva belép a helyiségbe. Az ajtóban megállnak, gazda becsukja maga mögött az ajtót. Ekkor a velük szemben lévő kerekesszékes ember lassan közelít feléjük, üdvözlí őket, majd a kutyára orientálva kedvesen és hangosan folyamatosan beszél hozzá. A gazda viselkedjen természetesen, s próbáljon a kutyával megismerkedni szándékozó emberek kedvében járni! A kerekesszékes a kutyához érve megsimogatja: először felülről a fejét néhányszor, azután a hátát is. (Ha a kutya elhúzza a fejét, akkor ott, ahol és ahogyan tudja.) Majd megtapogatja a kutya egész testét, különös tekintettel az érzékeny testtájakra (szem, fül, száj, lágyék). Ha a kutya kitér, megkéri a gazdát, hogy segítsen neki a kutyát alkalmas pozícióba hozni. Ezután a gazda felteszi a kutyára az előre odakészített hámot. Amint végzett, megdicséri a kutyát, néhány lépés után leveszi róla, s pár másodperc után ismét visszahelyezi rá, és újra megtesznek 3-4 lépést.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya a belépéskor kontrolláltan viselkedik, laza pórázon nyugodtan megáll, de legalábbis könnyen kontrollálható felderítő viselkedést mutat. A közeledő idegen felé orientál, és barátságos, vagy passzív illetve lehet ugyan elkerülő, de ez esetben is jól kontrollálható viselkedést kell mutasson. (Utóbbi esetben a gazda fizikai kényszer nélkül a kívánt pozícióba tudja hozni és abban megtartani a kutyát.) A felvett hámba a kutyát láthatólag nem zavarja, az idegen érintését szívesen veszi, barátságosan, de legalábbis nyugodtan tűri. Ha bizonyos érintéseket (pl. fül, lágyék tapogatása) meg is próbál elkerülni (elhúzódik), a gazda könnyen rábírja a kutyát az érintés tolerálására.

„Nem megfelelő”: A kutya az üdvözléskor félelmet vagy kontrollálhatatlan elkerülést mutat vagy túlságosan fel van pörögve és a gazda többszöri próbálkozásra sem tudja kontrollálni a kutyát. A kontrollhatóság hiányát az mutatja, ha a kutya kitér az idegen elől és a gazda nem tudja rábírni az idegen közelében maradásra, és/vagy a kutya félelmi-elkerülő viselkedése miatt az idegen nem tudja végrehajtani a kutya megfelelő testtájainak megtapogatását.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben a gazda nem tudja a kutyára ráadni a hámba vagy a hámba viselésétől a kutya viselkedése kontrollálhatatlanná válik.

3.9.

Helyszín: A 3.8. feladatban leírt helyszínnel azonos. Jelen vannak: Négy idegen ember, a vizsgázó kutya és gazdája, vizsgabizottság tagjai.

Feladat célja: Táplálékkal kapcsolatos kontroll szociális interakcióban, váratlan ingerek tűrése, zajérzékenység vizsgálata.

Feladat leírása: A 3.8. feladat elvégzése után közvetlenül a kutyával eddig foglalkozó idegen megkéri a vizsgázót, hogy lépjen oda a kutyát pórázon vezetve az asztal bal oldalán ülőhöz és ismerkedjen meg vele. Az asztalnál ülő ember egy szendvicset tart a kezében, s amikor a gazda odalép hozzá üdvözlő őt. (A kutya állva marad.) Kezet nyújt, miközben a másik kezében lévő szendvics mintegy 30-40 cm távolságra van a kutya orrától (de nem tesz olyan félreérthető mozdulatot, mintha neki akarnák adni). Ezután megkéri a gazdát, hogy ültesse le a kutyát, hogy őt is üdvözölhesse. Ha a kutya leült elé, megsimogatja a fejét, és a szendvicsből egy kb. kockacukor méretű darabot ad neki.

Mikor a gazda a kutyával az első személytől továbblép az asztalnál ülő másik emberhez, hogy ott is bemutatkozzon, a már „otthagyt” személy hirtelen hátulról szó nélkül megcsípi a kutya bőrét. Fontos hogy gyors, váratlan mozdulat legyen, ne fájjon a kutyának, de azért kellemetlen lehet. Miután itt is lezajlott az üdvözlés (az előbb leírt módon, de ültetés és jutalomfalat adás nélkül), a kutya közelében álló mankó eldőlt, (de nem eshet a kutyára), majd pár másodperccel később az eddig passzívan a sarokban álló ember megszólaltat valamilyen zajos eszközt (csörgődob, kereplő), és kb. 10 másodpercig erős zajt kelt vele.

A feladat értékelése:

A feladatban két szempontból kell értékelni a kutyát, az egyes szempontok értékelése egymástól függetlenül történik.

Váratlan / erős ingerekkel szembeni reakció:

„Megfelelő”: A kutya barátságos/közömbös, az üdvözlési helyzetben jól kontrollálható, kellemetlen érintésre és az erős zajra legfeljebb odafordul, nem menekül, és az őt megcsípő ember felé nem kap oda, nem fél. A feladat minősítése akkor is „Megfelelt”, ha a kutya elugrik ugyan a hirtelen érintés, illetve zaj forrásától, de rögtön utána nyugodtan viselkedik.

„Nem megfelelő”: A kutya odakap az őt hirtelen megérintő kézhez vagy elugrik a zaj forrásától, vagy félelmi reakciót mutat és a gazda nem vagy csak nagyon nehezen tudja megnyugtatni.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben a kutya odakap az őt hirtelen megérintő kézhez.

Táplálékkal kapcsolatos kontroll:

„Megfelelő”: A kutya közömbösen reagál a kenyeret tartó emberekre, rászólás nélkül vagy 1 finom rászólás után nem próbálja meg megérinteni a kenyeret, az emberekre orientál, és az ismerkedéskor neki nyújtott jutalomfalatot finoman, az ujjak szájba vétele nélkül veszi ki az ember kezéből. A feladat minősítése még akkor is „Megfelelt”, ha a kutya bár nem nyúl a szendvicshöz, de szinte kizárólag azt nézi, és a gazda nem nagyon képes érdeklődését az emberekre irányítani. A neki nyújtott jutalomfalatot az ujjakat is szájába véve, de fájdalmat nem okozva veszi ki az ember kezéből.

„Nem megfelelő” : A kutya megérinti (pl. megnyalja) a kézben tartott szendvicset, illetve ha a gazda a kutyát csak erős pórázrángatással, vagy ismételt parancsszavakkal tudja a megfelelő pozícióban tartani.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben a kutya beleeszik a kézben tartott szendvicsebe, és/vagy ha a felé nyújtott jutalomfalatot fájdalmat okozó módon veszi el.

3.10.

Helyszín: A 3.8-9. feladatokban használt helyiség. Jelen vannak: Idegen ember, a vizsgázó kutya és gazdája, vizsgabizottság tagjai.

Feladat célja: Póráz nélküli kontrollálhatóság, élelemmegtagadás.

A feladat leírása: A gazda és kutyája póráz nélkül, szabadon követésben belép a helyiségbe, az ajtót nyitva hagyja maga mögött. Két ember ül az asztalnál. A jobb oldali kérdőívet vesz elő, és a gazdával helyet cserélve kitölteti azt. A gazdának saját belátására van bízva, hogy eközben kutyájával mit tesz, de pórázra nem veheti és nem utasíthatja ülésben, fekvésben vagy állásban helyben maradásra.

Miközben a gazda a kérdőívet tölti, az asztalnál ülő másik személy „véletlenül” lelöki az asztal szélén levő szendvicset, lehetőleg úgy, hogy a kutyától mintegy fél méterre érjen földet. 30-35 másodpercig vár mielőtt felveszi azt. A gazda a feladat végrehajtása során nem érhet hozzá a kutyához vagy a nyakörvhöz.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya nyugodtan viselkedik, s végig a gazda kontrollja alatt van anélkül, hogy azt a gazdának feltűnő módon kifejezésre kellene juttatnia. A kutyát a leesett étel nem érdekli, illetve legfeljebb egy, kulturált (halk) rászólás elegendő ahhoz, hogy a kutya ne nyúljon az ételhez. A feladat minősítése még akkor is „Megfelelő”, ha a kutya a gazda kontrollja alatt van, de ezt feltűnő módon, a kutya legfeljebb kétszeri határozott utasításával kell megvalósítsa. Az is elfogadható, ha a gazda nem kontrollálja a kutyát, de az ennek ellenére nyugodtan, összeszedett módon viselkedik (mérsékelt felderítő viselkedés megengedett), de a leesett étel iránt nem érdeklődik.

„Nem megfelelő” : A kutya a leesett ételmet a szájába veszi, és/vagy teljesen kontrollálatlanul bók-lászik a helyiségben és ismételt (több, mint kétszeri) határozott tiltás, illetve fizikai közbeavatkozás kell ahhoz, hogy ne vegye fel a leesett ételmet. A feladat minősítése akkor is „Nem felelt meg”, ha a kutya elhagyja a helyiséget és a gazda hívására nem tér azonnal vissza.

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben a kutya elfogyasztja a leesett ételmet, illetve ha elhagyja a helyiséget és a gazda legfeljebb háromszori hívására sem jön vissza.

3.11.

Helyszín: A 3.8-10. feladatokban is használt helyiség. Jelen vannak: Idegen ember, a vizsgázó kutya, vizsgabizottság tagjai. Ételen nincs jelen.

Feladat célja: Idegen helyen gazdától való szeparáció hatása a viselkedésre.

Feladat leírása: A gazda pórázon bevezeti a kutyát, a pórázt az idegen embernek adja át, majd a gazda elhagyja a helyiséget. (Előtte a kutyát utasíthatja, hogy maradjon ott.) Az idegen a pórázt, ha csak lehet, lazán tartja, de nem engedi, hogy a kutya kimozdítsa őt pozíciójából (ha a kutya rángatja a pórázt, erősen tartja, de nem ránt vissza). Két perc csendes várakozás után a gazda visszajön. Hangosan üdvözli a kutyát, a vizsgáztató ekkor elengedi a pórázt.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya nyugodtan viselkedik, lefekszik, ül vagy áll, s a visszatérő gazdát örömmel, de visszafogottan üdvözli, vagy pedig a visszatérő gazdával nem foglalkozik. A feladat minősítése még akkor is „Megfelelő”, ha a kutya a várakozás alatt ismételtelen megpróbálja elhagyni a helyét,

időnként halkan nyüszög, és/vagy intenzíven érdeklődik az idegenek vagy a környezet iránt, de a pórázt legfeljebb egy-egy alkalommal feszíti meg.

„Nem megfelelő”: A kutya ismételt próbálkozások után sem nyugszik le, folyamatosan próbál mozogni, ismételten, erősen húzza a pórázt, és/vagy hangosan vokalizál (ugat, nyüszít stb.).

3.12.

Helyszín: Zavarásmentes nyílt terület, ahol sem emberek, sem más kutyák nincsenek látótávolságban. Jelen vannak: Idegen ember, a vizsgázó kutya és gazdája, vizsgabizottság tagjai.

Feladat célja: Emberi viselkedés barátságosságot illetve fenyegetést jelző kulcsingereire adott reakció vizsgálata.

Feladat leírása: A kutyát a gazda kiköti egy fához vagy egyéb tereptárgyhoz (a kutya mellett és mögött 2 méteren belül nem lehet kerítés vagy a kutya mozgását akadályozó tárgy) kb. 1.5 m hosszú pórázon lefekteti és a kutya mögé áll. A gazda ezek után nem szólhat, és nem jelezhet a kutyának. A kutya számára ismeretlen személy (Vizsgáztató) kb. 10 m-ről, szemből közelíti meg a kutyát. A teszt akkor indul, mikor a Vizsgáztató a kutyával felveszi a szemkontaktust. A tesztpróba 3 szakaszból áll:

Barátságos megközelítés:

Az idegen ember a szemkontaktus felvétele után kutyát nevével nevezve, hozzá folyamatosan beszélve, lazán odamegy a kutyához és megsimogatja, ha a kutya hagyja.

Fenyegető megközelítés:

Az idegen ember visszatér az eredeti helyére, kb. 10 m-re a kutyától. Ha a kutya közben feláll és testével elfordul, akkor a gazda visszairányítja, majd újra mögé áll és csendben várakozik. A szemkontaktus felvétele után az idegen kissé előredöntött felsőtesttel, szótlanul, lassan megközelíti a kutyát, időnként megállva 3-10 másodpercre, végig a szemébe nézve.

Ha a kutya megszakítja a szemkontaktust és nem veszi fel újra néhány másodpercen belül, akkor az idegen természetesnek tűnő módon, köhögéssel vagy fűrügdosással megpróbálja visszaterelni a figyelmét. Amennyiben ez nem sikerül, tenyérral megütögeti a combját, hogy az így keltett hanggal terelje magára a kutya figyelmét. Ha a kutya ekkor sem veszi fel a szemkontaktust, akkor ennek a tesztszakasznak vége. Következik a 'feloldás' szakasz (lásd alább).

Ha a kutya közben visszanéz a Vizsgáztatóra, akkor az folytatja a megközelítést, amíg oda nem ér a kutyához és megsimogatja azt, ha a kutya hagyja.

Amennyiben közben a kutya ugatni/morogni kezdett, akkor az ember csak póráztávolságig folytatja a megközelítést.

Feloldás:

Az idegen leguggol ott, ahol a 'Fenyegető megközelítés' szakasz végén van (illetve ha eljutott a kutyáig, akkor két lépést hátrál.) és megkéri a gazdát, hogy oldja le kutyát a pórárról. A kutya

szabadon eresztésekor hívni kezdi a kutyát szóval és tapssal. Ha a kutya kartávolságon belül megközelíti az idegent és hagyja, akkor megsimogatja. Ez a szakasz a simogatásig, de maximum 15 másodpercig tart.

Minden kutyával egymás után kétszer végezzük el a fenyegető megközelítést és a feloldást, de csak akkor, ha a kutya nem volt passzív vagy barátságos az első alkalommal. Az ismétlések között kb. 1 perc a szünet, ami alatt a kutya pórázon marad. Az első próba alatt a gazda csendben áll, és semmilyen módon nem instruálhatja a kutyát. Az ismételt próba során azonban beszélhet a kutyához és mozoghat, de a helyét nem hagyhatja el.

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya már az első „fenyegető” megközelítésnél barátságos, s amint az ember a közelébe ér, keresi vele a kapcsolatot (csóválás, topogás vagy aktív közeledés). Szemkontaktus folyamatos tartása nem hiba, ha nem lehet kiprovokálni a támadást. A feladat minősítése akkor is „Megfelelt”, ha a kutya végig passzív, vagy passzívan elkerülő magatartást mutat (elfordítja a fejét, de liheg, nyugodt), vagy a gazdát nézi, illetve ha az első „fenyegető” megközelítés alkalmával aktívan elkerülő viselkedést mutat (hátrál, ugat, de nem támad ki) ugyanakkor a próba ismétlésekor barátságosan vagy passzívan viselkedik.

„Nem megfelelő”: A kutya mindkét „fenyegető” megközelítés alkalmával aktívan elkerülő viselkedést mutat (hátrál, ugat, még ha nem is támad ki), vagy ha a kutya a teszt bármely szakaszában aktív fenyegető viselkedést mutat (kitámad az idegen felé).

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben a kutya erre a feladatra „Nem megfelelő” minősítést kapott.

3.13.

Helyszín: Zavarásmentes szabad terület, ahol sem emberek, sem más kutyák nincsenek látótávolságban. Jelen vannak: Idegen ember, a vizsgázó kutya és gazdája, vizsgabizottság tagjai.

Feladat célja: Emberrel szembeni agresszív késztetések vizsgálata táplálék - kompetíciós helyzetben.

Feladat leírása: A teszthez nagyméretű (minimum 20 cm hosszú), főtt marhacsontra van szükség. A gazda odaadja a kutyának a csontot, és nála hagyja addig, míg a kutya intenzíven rágcsálni nem kezdi. Ekkor a gazda a következőket teszi (teszt közben a gazdát a vizsgáztató instruálja folyamatosan arról, hogy mit és hogyan tegyen):

- 1, Többször megsimogatja a kutya fejét az ornyeregtől a fejtetőig (kb. 5 mp.).
- 2, Majd ugyanazzal a kezével megfogja a csontot (anélkül, hogy a másik kezével a kutyához nyúlna, és megpróbálja elkérni tőle (5 mp.)

3, Majd, ha még nem tudta elvenni, bármilyen módszerrel megpróbálja megszerezni a csontot (bántalmazni a kutyát, illetve csereként, pl. teniszlabdát felajánlani neki nem szabad).

4, Ha a gazdának sikerült a csontot elvennie a kutyától, megdicséri, majd visszaadja neki.

Ezt követően a tesztet újra el kell végezni, de most a vizsgálót próbálja meg a fent leírt módon elvenni a kutyától a csontot. Ha a kutyát nem lehet rávenni semmilyen módon arra, hogy a felajánlott csontot a birtokába vegye és rágni kezdje, akkor meg kell próbálni számára kívánatosá tenni azt (pl. májkrémmel való bekenéssel).

A feladat értékelése:

„Megfelelő”: A kutya a gazdájának hangtalanul engedi, hogy elvegye a csontot, és nem nyúl utána, és az idegennel szemben is így viselkedik, vagy utánanyúl a csontnak, de nem fog rá a csontra, illetve simogatásra megáll a rágással, szorosan fogja a csontot, de azután azért könnyen el tudja tőle venni a gazda vagy az idegen a csontot.

„Nem megfelelő”: A kutya a gazdával vagy idegennel utána nyúl a csontnak, vagy ráfog a csontra és/vagy huzakodik, mielőtt odaadná nekik a csontot, és/vagy a gazda vagy az idegen próbálkozásaikor a kutya morog vagy megdermed (hosszabb ideig megáll a rágással és feszülten, mozdulatlanul figyel).

A többi feladatban mutatott teljesítménytől függetlenül a teljes vizsgát sikertelenre kell értékelni, amennyiben ez a vizsgafeladat „Nem megfelelt” minősítést kapott

4. A temperamentum vizsgálat (első részvizsga) értékelése

A kutya-gazda páros minősítését az egyes feladatok (összesen 13) értékelése alapján a vizsgabizottság tagjai külön-külön végzik el az előre nyomtatott értékelőlapok felhasználásával. Az értékelés a megadott szempontok mérlegelése alapján kétfokozatú skála alkalmazásával történik (megfelelt - nem felelt meg).

A vizsgabizottság az egyes tagok által feladatonként adott minősítések összevetésével és átlagolásával állapítja meg a vizsga végeredményét. Tehát egy feladat minősítése minimum 2 vizsgabizottsági tag azonos minősítésével alakul ki.

A kutya és gazdája a teljes vizsgára akkor kaphat „Megfelelt” minősítést, ha egyetlen feladatban sem mutatott kizárásra okot adó viselkedést, és az összesítés után legfeljebb egy feladatban kapott „nem megfelelő” értékelést.

Fontos azonban, hogy ha a vizsgabizottsági tagok közül bárki a feladatok bármelyikét úgy értékelte, hogy abban kutya vagy gazdája kizárásra okot adó viselkedést mutatott, akkor ezt a tényt rögzíteni kell a jegyzőkönyvben. A „Közreműködő Szervezet” ebben az esetben köteles külön szakértői bizottságot felállítani és a videó felvétel alapján újra értékelni a vizsgát. A részletes indoklással írásban értesíteni kell a vizsgát szervező szervezetet.

5. A terápiás kutyák második részvizsgálja: Viselkedés valós terápiás helyzetben

A második részvizsgálóra a sikeres temperamentum teszt napját követő minimum 60 nap elteltével, de 240 napon belül kell hogy sor kerüljön. Amennyiben 240 nap elteltével sincs meg a sikeres második részvizsga, úgy a temperamentum vizsgát is újra kell teljesíteni.

5.1 A vizsgán való részvétel feltételei

A felkészítő tréninget csak a temperamentum vizsgálaton átesett, ott „Megfelelt” minősítést kapott párosok kezdhetik meg. A második részvizsga előfeltétele egy felkészítő tréning elvégzése a kiképzést végző szervezet által arra kijelölt, levizsgázott és már legalább egy éve rendszeresen dolgozó terápiás kutya-gazda párosnál (felkészítést végző páros), bekapcsolódva az ő terápiás munkájukba. Az összesen legalább 15 látogatási alkalmat magába foglaló felkészítő tréning első foglalkozásán a vizsgázónak az adott célcsoporttal (legalább 5 főből álló csoport) kell megismerkednie (állapot, fejlesztési célok). A második foglalkozáson kutya nélkül hospitál a felvezető mellett. A gyakorlás további szakaszában (legalább 13 látogatási alkalom) pedig a vizsgázó saját kutyájával, irányítás mellett dolgozik. Ahol (amely célcsoportnál) a kutya a gyakorlatot töltötte, ott kell vizsgáznia. Amennyiben több célcsoportnál is készül, minimum 10-szer ennél a célcsoportnál is kell gyakorolnia. A felkészítő tréning után a kutya-gazda páros vizsgára bocsátható. Ha a gyakorlatvezető úgy ítéli meg, hogy a vizsgára készülő párosnak további gyakorlási alkalmakra van szüksége, adott esetben további látogatási alkalmakat előírhat számukra. A záróvizsgára való felkészülés során a páros hetente legfeljebb 3 alkalommal vehet részt felkészítő foglalkozásokon (tehát maximális felkészülési intenzitás mellett is minimum 5 hétig kell tartson a felkészülés).

A látogatói programokon való részvétel feltétele továbbá, hogy a kutya megfeleljen a segítő kutyák számára előírt állategészségügyi szabályoknak. Az erről szóló igazolást a páros a terápiás helyszín látogatása előtt meg kell, hogy kapja. E követelmények a vizsga eljárásrend további részében kerülnek részletezésre.

5.2. A vizsga általános szabályai

- a) A vizsgabizottság 3 tagból álló testület, összetételét illetően a 'Vizsga eljárásrend' rendelkezik
 - b) A vizsga annál a csoportnál zajlik, ahol a gyakorlat történt. Legalább 5 „terápiás alany” (továbbiakban alany) jelenléte szükséges.
 - c) A vizsga időtartama legalább 30, legfeljebb 45 perc
-

d) A vizsgára való felkészülés és a későbbi terápiás munka során a kutya kizárólag a Vizsga eljárásrendben meghatározott állategészségügyi előírások betartása esetén látogathat bármilyen Intézményt. Az ezek betartását igazoló dokumentumokat a Közreműködő Szervezet, a vizsgajegyzőkönyv kiállítása előtt ellenőrzi.

e) A konkrét feladatokat és azok sorrendjét a gyakorlatvezető/felvezető/pedagógus együtt határozzák meg, az itt leírt feladattípusok alapján, a csoport és a kutya képességeinek, körülményeinek megfelelően. Minden feladattípust tartalmaznia kell a foglalkozásnak, egy feladat/játék több típust is egyesíthet. Legalább 5 feladatnak/játéknak szerepelnie kell a foglalkozáson. A konkrét feladatok leírását a vizsgabizottság elnöke részére legalább 15 nappal a vizsga időpontja előtt meg kell küldeni. Az elnök felelőssége a foglalkozásterv alapján eldönteni, hogy a vizsga ideje alatt elegendő időben aktív-e a kutya. Ha nem, kérheti a terv módosítását! A kutya a vizsgán nagyrészt aktívan legyen részt! A megküldött foglalkozásterv megfelelőségéről az elnök 2 napon belül nyilatkozik, amennyiben nem találta megfelelőnek a tematikát, úgy a kiképző szervezetnek lehetősége van az elnök instrukciói alapján még egy alkalommal egy javított tervet benyújtani. A javított foglalkozástervet minimum 5 nappal a vizsga időpontja előtt kell megküldenie, amelynek megfelelőségéről az elnök 24 órán belül nyilatkozik. Amennyiben továbbra is úgy találja, hogy a foglalkozásterv nem megfelelő, a vizsga elmarad. A konkrét feladatoktól a helyszínen indokolt esetben eltérni a vizsgabizottság elnökével történt egyeztetés után lehet.

A felvezető a kutyát saját módszerei szerint jutalmazhatja, kontrollálhatja, esetleg két feladat között rövid ideig pihentetheti, feszültségét oldhatja. A módszerek azonban szintén a vizsga tárgyát képezik (lásd vizsga értékelése). A felvezető vagy az alany az általa kiválasztott motivációs eszközt (jutalomfalat, játék, stb) megmutathatja a kutyának, de feladat végrehajtás közben nem tarthatja azt a kezében, azt csak a sikeres feladat végrehajtás után adhatja a kutyának. A felvezető a kutyát a terápiás foglalkozáson a terembe belépés pillanatától az eltávozásig kizárólag póráz nélkül irányíthatja (kivételez az 5. feladat).

5.3. Vizsgafeladatok

Kötelező feladattípusok:

1. A kutya és a felvezető köszöntése. (Egyénileg meghatározható, de előre lerögzített koreográfia szerint –pl. pacsival, jutalom falattal, stb.).
2. A kutya körbeülése/állása/fekvése, különböző testrészeinek érintése, simogatása, ölelése (a kutya megérintése kötelező).
3. Mozgás és zaj a kutya körül: pl. hangos zajkeltés és szaladgálás, séta, kerekesszékekkel való gurulás, melyben legalább öt alany részt vesz.

A kutya a feladat végrehajtása közben nem lehet pórázon. Feladat végrehajtása közben nem kaphat folyamatosan jutalomfalatot, egy-egy falatot kaphat, ezt a vizsgabizottság feladata figyelemmel

kísérni. A kutyát kontrollálni lehet, de a kontroll nem lehet fizikai kontroll (felvezető nem érhet hozzá a kutyához). Ennél a feladtnál a gazda viselkedését hangsúlyozottan kell értékelni. Amennyiben a célcsoport nem képes elegendő mozgást és zajt kelteni, akkor is végre kell hajtani a feladatot - legyen a vizsga olyan helyszínen, ahol az alanyok vagy legalább a célszemélyekkel foglalkozó szakemberek képesek elegendő mozgást és zajt kelteni. A vizsgabizottsági tagok kérhetik a feladat ismétlését, illetve külön elvégzését, ha nem volt megfelelő.

4. Ügyességi feladat. Az alábbi listából legalább 3 feladatot tartalmazó játék/feladat végrehajtása szükséges:

a) apportírozás bármilyen tárggyal

b) akadály (ugró, kúszó, pad, stb) Nem minősül akadálynak, ha a kutya a talajon, vagy szőnyegen sétál.

c) bármilyen trükk: hempergés, tolatás, pacsi-adás, forgás, ugatás vezényszóra vagy egyéb „trükk” (az ültetés és a fektetés nem számít trükknek)

d) a terápián részt vevő alany kér bármilyen feladatot a kutyától

5. A kutya vezetése az alany által pórázon irány- és tempóváltásokkal. Ténylegesen az alany vezesse a kutyát laza pórázon, a gazda nem foghatja a kutya pórázatát/hámját, és ne vezesse jutalomfalattal vagy a jutalomfalatot tartó kéz imitálásával a kutyát. Az alanytól lehet jutalomfalat, de azt nem tarthatja a kutya orra előtt.

6. Foglalkozás közben egy idegen felnőtt lép zajosan a terembe (hogy a kutya mindenképp észrevegye), a kutya közelében megáll, a foglalkozást nézi.

7. Jutalomfalat adása kutyának minimum 3 alany által: tetszőleges feladtnál, a feladat végrehajtása után.

5.5. Az értékelés szempontjai az egyes feladattípusoknál

„Megfelelt” a feladat minősítése a következő esetekben:

A kutya

a) folyamatosan a gazda kontrollja alatt van, vezényszóra és/vagy kézjelre engedelmeskedik nem csak a gazdának, hanem az alanyoknak is. A felvezető kis segítsége megengedett (halk vezényszó vagy kézjel).

b) nyugodtan viselkedik, semmilyen ingertől nem lesz izgatott, vagy csak kis mértékben, és az könnyen, gyorsan kontrollálható a gazda által.

c) A simogatást, érintést, ölelést nyugodtan tűri, láthatóan élvezi.

d) élvezi, de legalább jól tűri a testközeli helyzeteket

e) fájdalmat nem okozva, finoman veszi el a jutalomfalatot, illetve adja oda a visszahozott tárgyakat

f) motiválható és a gazda ismeri és alkalmazza a kutya motivációs rendszerét.

„Nem Felelt Meg” az egyes feladatok minősítése abban az esetben, ha a következő jelenségek bármelyike megfigyelhető az adott vizsgafeladat során:

- a) A kutya kikerül gazdája kontrollja alól, és azt néhány (max. 10) másodperc alatt nem tudja visszaszerezni.
- b) A kutya kitámad, harap, kapkod, morog, vicsorog, vagy agresszív viselkedésnek bármi egyéb jelét mutatja, tereli az alanyokat, hisztérikusan ugat, vonyít, borzolja a szőrét.
- c) A kutya félelmi reakciót mutat.
- d) A kutya az alanyokat megijeszti, fellöki, elrántja (pl. pórázon vezetésnél - kivéve, ha az alany súlyos figyelmetlensége okozta, hogy a kutya elrántotta) nekik bármilyen módon fájdalmat okoz.
- e) A kutya olyan mozgékony vagy olyan motiválatlan, ami a foglalkozás légkörének rovására megy.
- f) A felvezető a kutyával vagy az alanyokkal durván bánik.
- g) A kutya teljesíti ugyan a feladatot, de feltűnően stresszel, félve vagy kedvetlenül, láthatólag csak a belénevelt fegyelem miatt engedelmeskedik.
- h) Felugrál a terápiában résztvevő személyekre vagy a felvezetőre.
- i) A kutya vét a szobatisztaság szabálya ellen.
- j) A felvezető láthatólag nem ismeri saját kutyája viselkedését, rosszul alkalmazza a motivációt és gátlást.

5.6. A „Viselkedés valós terápiás helyzetben” összesített értékelése

Minden feladatot külön kell értékelni. Az egyes feladatokra – „Megfelelt” – „Nem Felelt Meg” értékelést lehet adni, az alábbiakban leírtak szerint.

A felvezető mind a 7 feladattípust be kell, hogy mutassa a vizsga során. A vizsgabizottság az egyes tagok által feladatonként adott minősítések összevetésével és átlagolásával állapítja meg a vizsga végeredményét. Tehát egy feladat minősítése minimum 2 vizsgabizottsági tag azonos minősítésével alakul ki.

A kutya és gazdája a teljes vizsgára akkor kaphat „Megfelelt” minősítést, ha egyetlen feladatban sem mutatott kizárásra okot adó viselkedést, és az összesítés után egy feladatban sem kapott „nem megfelelő” értékelést. Egyéb esetekben a vizsgát sikertelenre kell értékelni.

Fontos azonban, hogy ha a vizsgabizottsági tagok közül bárki a feladatok bármelyikét úgy értékelték, hogy abban kutya vagy gazdája kizárásra okot adó viselkedést mutatott, akkor ezt a tényt rögzíteni kell a jegyzőkönyvben. A „Közreműködő Szervezet” ebben az esetben köteles külön szakértői bizottságot felállítani és a videó felvétel alapján újra értékelni a vizsgát. A részletes indoklással írásban értesíteni kell a vizsgát szervező szervezetet.

5.7. A terápiás párosok tanúsítványának érvényessége

A terápiás tanúsítvány 2 évre szól. A tanúsítvány lejártakor a kutyakiképző szervezetnek a terápiás intézmény által kiállított igazolást kell benyújtania arról, hogy a páros probléma nélkül dolgozik és a kérelem benyújtását megelőző 2 év alatt legalább 15 hónapot dolgozott heti rendszeres terápiát végezve a kutyával. A kérelem benyújtásának az is feltétele, hogy a minimum 15 "aktív" hónapból legalább 8 hónap a hosszabbítási kérelem benyújtásának idejét megelőző 1 évben történt meg. Amennyiben a terápiás kutya-gazda páros más segítőkutya kiképző szervezethez szeretne tartozni, a tanúsítvány akkor állítható ki számukra, ha az előző kiképző szervezet igazolja, hogy a páros eddig problémamentesen dolgozott és hozzájárul a szervezetváltáshoz. Ellenkező esetben a párosnak újra kell vizsgáznia. Amennyiben a segítőkutya kiképző szervezet nem vállal felelősséget a páros munkájáért, a tanúsítványt az érvényesség lejárta előtt is bármikor érvénytelenítheti.
